

NAZIEMNA TELEWIZJA CYFROWA

Materiał dla nauczycieli

Dlaczego cyfryzujemy?

Cyfryzacja naziemnej transmisji sygnału telewizyjnego w Europie to rezultat konferencji, która odbyła się w roku 2006 w Genewie. Uzgodniono wówczas, że wyłączenie naziemnych nadajników analogowych powinno na naszym kontynencie nastąpić najpóźniej w roku 2015, Komisja Europejska naciskała jednak, aby stało się to wcześniej. Polska zobowiązała się do wyłączenia nadajników analogowych w roku 2013. Termin ten wpisano zarówno do ustawy, jak i do koncesji nadawców komercyjnych.

Podporządkowanie się międzynarodowym ustaleniom w zakresie gospodarki częstotliwościami jest konieczne, aby uniknąć problemu wzajemnych zakłóceń odbioru. Wiele państw europejskich wyprzedziło nasz kraj w procesie cyfryzacji. Ma to swój dobry skutek w dwóch aspektach: daje możliwość skorzystania z zagranicznych doświadczeń przy rozwiązywaniu problemów oraz pozwala na zastosowanie aktualnie dostępnych nowocześniejszych rozwiązań w zakresie liczby i jakości nadawanych cyfrowo programów.

Dlaczego zdecydowano się na zamianę transmisji analogowej na cyfrową? – Przede wszystkim z powodu większej wydajności: w jednym kanale telewizyjnym można nadawać nie jeden ale kilka programów telewizyjnych, w tym również w jakości HD. To zwiększa ofertę dla widzów, pozwalając jednocześnie na optymalne wykorzystanie zasobów częstotliwości dla innych celów: bezprzewodowego Internetu, obronności czy potrzeb różnych służb państwowych korzystających z łączności bezprzewodowej.

Co w praktyce oznacza cyfryzacja naziemnej telewizji?

Problem dotyczy w pierwszej kolejności gospodarstw domowych, które odbierają sygnał telewizyjny wyłącznie z nadajników naziemnych. Z chwilą wyłączenia transmisji analogowej stare odbiorniki telewizyjne i podłączone do nich anteny mogą przestać odbierać program. Należy przy tym zwrócić uwagę, że nie każdy „płaski” telewizor jest wyposażony we właściwy dekodery do odbioru sygnału naziemnej telewizji cyfrowej, która w Polsce nadawana jest w systemie DVB-T/MPEG-4 i Dolby Digital Plus.

W przypadku, gdy okaże się, że posiadany telewizor nie spełnia wymogów technicznych potrzebnych do odbioru naziemnej telewizji cyfrowej, konieczna jest jego wymiana lub zakup osobnego dekodera. Zgodnie z ustawą o cyfryzacji, sprzedawcy sprzętu telewizyjnego są zobowiązani poinformować klienta, że dany model odbiornika jest przystosowany lub nie, do odbioru naziemnej telewizji cyfrowej w standardzie obowiązującym w Polsce.

Innym rozwiązaniem jest zakup usługi telewizji kablowej lub satelitarnej, z tym tylko, że są to usługi płatne, podczas gdy oferta naziemnej telewizji cyfrowej jest – i w obecnym kształcie pozostanie – bezpłatna. Pamiętać jednak należy o konieczności wnoszenia opłat z tytułu tzw. abonamentu przeznaczonego na potrzeby radia i telewizji publicznej. Cyfryzacja nie ma w chwili obecnej wpływu na obowiązywanie tych przepisów.

Dla gospodarstw domowych korzystających z telewizji kablowej lub satelitarnej problem wyłączenia naziemnych nadajników analogowych praktycznie nie istnieje, ponieważ operatorzy zapewnią im ciągłość dotychczasowej transmisji i zapewne w większości przypadków powiełają ofertę naziemnej telewizji cyfrowej.

Jakie korzyści daje widzom cyfryzacja naziemnej telewizji?

Naziemna telewizja cyfrowa to oferta kilkunastu programów telewizyjnych, z których część nadawana jest także w systemie wysokiej rozdzielczości HD, z możliwością różnych wersji językowych i ułatwieniami odbioru dla osób z niepełnosprawnością narządu wzroku lub słuchu. Ponadto działać będzie elektroniczny przewodnik programowy, czyli informacja tekstowa o treści audycji i porach emisji.

Jakie są zagrożenia związane z wyłączeniem naziemnych nadajników analogowych?

Najpoważniejszym zagrożeniem jest utrata możliwości odbioru programu telewizyjnego przez osoby, które, nie będąc abonentami telewizji kablowej lub satelitarnej, z powodu braku informacji lub fachowego wsparcia nie dostosowały swoich telewizorów i anten do zmiany systemu nadawania. Dotyczy to także gospodarstw domowych korzystających z tzw. anten zbiorczych, które wymagają modernizacji, co leży w obowiązkach gospodarza zasobów mieszkaniowych.

Szczegółnej uwagi w tej perspektywie wymagają osoby starsze, samotne, znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej.

Zagrożeniem jest także działalność oszustów wyłudzających bezprawne opłaty za telewizję cyfrową lub oferujących sprzęt do jej odbioru, który nie odpowiada wymogom technicznym.

Podkreślić należy, że rząd nie przewiduje możliwości dofinansowania za środków publicznych zakupu telewizorów, dekodery i anten przez obywateli.

Terminy wyłączeń nadajników analogowych

Proces cyfryzacji telewizji naziemnej został w Polsce rozłożony na etapy. Naziemną telewizję cyfrową można odbierać już teraz, choć nie wszędzie dostępna jest w pełnej ofercie programowej – to będzie możliwe dopiero po wyłączeniu nadajników analogowych. Harmonogram wyłączeń zaplanowany został na okres od 07.11. 2012 do 23.07.2013. Szczegółowy plan znajduje się w osobnej prezentacji.

Podsumowanie

Z uwagi na to, że cyfryzacja telewizji naziemnej jest procesem nieuchronnym, konieczne jest dotarcie wszelkimi dostępnymi kanałami do społeczeństwa z informacją na ten temat. Według dostępnych badań, dla około jednej trzeciej gospodarstw domowych w Polsce nadajniki naziemne są jedynym źródłem sygnału telewizyjnego. Badania pokazują także, że dotyczy to w dużym stopniu osób mniej zamożnych, starszych, samotnych, a także znajdujących się w trudnym położeniu życiowym. Takie osoby potencjalnie zagrożone są cyfrowym wykluczeniem, czyli pozbawieniem możliwości odbioru

programu telewizyjnego. Doświadczenia krajów bardziej zaawansowanych w procesie cyfryzacji pokazują, że przekaz informacji poprzez placówki oświatowe, niezależnie od prowadzonej w mediach kampanii, ma podwójnie duże znaczenie: sprzyja upowszechnieniu wiedzy, ale przede wszystkim uwrażliwia społeczeństwo, zwłaszcza młodych ludzi, na konieczność pomocy tym, którzy sami z różnych powodów nie mogą poradzić sobie z tym problemem.